

Tartalom

1. A turizmus-szatellitszámlák értelmezése	2
2. A szatellitszámlák alakulása	2
2.1. A külföldiek magyarországi turisztikai kiadásai	2
2.2. A lakosság belföldi turisztikai kiadásai	3
2.3. A külföldre utazók külföldön megvalósult turisztikai kiadásai.....	3
2.4. A külföldiek és a lakosság hazai turisztikai kiadásai	3
2.5. A turizmus és más ágazatok termelési számlái	3
2.6. Foglalkoztatottság a turizmusra jellemző ágazatokban	4
2.7. Bruttó állóeszköz-felhalmozás a turizmusra jellemző ágazatokban	4
2.8. A turizmus főbb jellemzői, 2013.....	4
3. A turisztikai ágazatok teljesítményének hatása a nemzetgazdaság egészére (multiplikátorhatás).....	5
4. Nemzetközi összehasonlítás	5
5. Mellékletek	7
5.1. Összefoglaló adatok.....	7
5.2. A turisztikai ágazatok kategóriái	8
5.3. Turizmus-szatellittáblák listája.....	9
5.4. Fogalmak	9

Táblák

[Turizmus-szatellitszámlák, 2013](#)

[Tourism satellite accounts, 2013](#)

[Módszertan](#)

[Methodology](#)

Jelmagyarázat

Elérhetőségek

(A kéziratot 2016. december 15-én lezártuk.)

1. A turizmus-szatellitszámlák értelmezése

A turizmus világszerte az egyik leggyorsabban növekvő szektor. A folyamat még a globális válság ellenére is folytatódott, az EU-ban a kilábalás egyik legfontosabb motorja lett. Az ENSZ Turisztikai Szervezete szerint 2012-ben – először a történelemben – a nemzetközi turisztikai látogatók száma elérte az egy milliárdot. Ennek ellenére nem létezik olyan szakágazat, amely a turizmust egyedülként képviselné, hanem több, releváns ágazat részeként jelenik meg. A nemzetközi ajánlásoknak megfelelően a következő tevékenységek tartoznak a turizmusiparba: szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, vasúti, közúti, vízi, illetve légiforgalmi személyszállítás, személygépjármű-kölcsönzés, utazási irodák, utazásszervezők és egyéb foglalási tevékenységek, kulturális szolgáltatások, sport- és szabadidős tevékenységek. Turizmushoz kapcsolódó egyéb ágazatok még a gyógyfürdő-szolgáltatások és a szállítást kiegészítő tevékenységek.

A turizmus-szatellitszámlák segítségével mérhető a turizmus átfogó gazdasági teljesítménye. Keresleti oldalon a lakossági utazások és költségek, kínálati oldalon a turizmus – nemzeti számlák módszertanával előállított – termelési számlái jelennek meg, így mutatható ki, hogy mennyi a turizmus hozzájárulása a gazdasághoz és mennyi a turizmusban a foglalkoztatottak aránya.

Az ezzel kapcsolatos eredményeket foglalja össze az évente megjelenő kiadványunk, amelynek célja a turizmus-szatellitszámlák bemutatása. Ezen táblázatok összeállítása a nemzetközi szervezetek – az ENSZ Turisztikai Világszervezete (UNWTO), az ENSZ Statisztikai Divíziója (UNSD), a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és az Európai Unió Statisztikai Hivatala (Eurostat) – ajánlásainak figyelembevételével készült.

A kiadványhoz kapcsolódó táblák megfelelnek a nemzetközi ajánlásoknak, ezáltal más országokéval is összehasonlíthatóak, mind tartalom, mind felépítés szempontjából. Az Eurostat 2013-ban publikált összefoglaló adatokat ebben a témában utoljára, a következő tanulmány megjelenése 2016. decemberben várható, melyben a tagállamok legutolsó elérhető (2011–2014 közötti tárgyévre vonatkozó) adatait teszik közzé. Az államigazgatás turisztikai kiadási adatait tartalmazó 9. tábla Magyarországra vonatkozóan adatforrás hiányában nem állítható elő. Ezért a táblasorozatban a bruttó állóeszköz-felhalmozási adatokat tartalmazó 8. táblát a 10. tábla (nem pénzügyi mutatók) követi.

2. A szatellitszámlák alakulása

A turizmus-szatellitszámlák rendszere a nemzeti számlák módszertanát, meghatározásait és osztályozásait alkalmazza, melyek használatával kimutatható a turizmusra jellemző ágazatok kibocsátásának és hozzáadott értékének aránya a teljes nemzetgazdaságon belül.

2013-ban a turizmusra jellemző ágazatok nemzetgazdasági bruttó kibocsátáson belüli aránya 5,6, a multiplikátor¹ termelési hatásokat is figyelembe véve 9,0% volt. Az ágazatok hozzáadott értékének aránya a nemzetgazdaság összesenből 6,1% volt, ez a multiplikátorhatással együtt 9,8%-ot jelent. A turizmus részesedése 2008 óta közel állandó, azaz a turizmus teljesítménye a gazdaság teljesítményével együtt változik.

A turizmus foglalkoztatottságra vonatkozó halmozódó hatásait becsléssel mutathatjuk ki. Az egyenértékesített létszám aránya a turisztikai ágazatokban 9,1%. Az ágazatonkénti létszám/kibocsátás arányok és az output multiplikátor-indexek alapján a turizmus közvetlen és közvetett módon összesítve a nemzetgazdasági foglalkoztatottság 12%-át adja. Az egy turisztikai foglalkoztatottra jutó hozzáadott érték 4,5 millió forint, a nemzetgazdaság egy főre számított hozzáadott értéke 6,3 millió forint volt.

2.1. A külföldiek magyarországi turisztikai kiadásai

2013-ban a **külföldiek** magyarországi turisztikai kiadásai 891 milliárd forintot tettek ki, 2012-höz viszonyítva folyó áron 6,0%-kal többet. A több napra látogatók költségeinek aránya az összes kiadáson belül 94% volt, kiadásai összege 6,7%-kal nőtt, míg az egy naposoké 3,7%-kal csökkent.

¹ A multiplikátor-szorozók számítását a KSH az ÁKM-számításokkal egy időben frissíti. Ennek következtében a turizmusra vonatkozó multiplikátor-indexek legközelebb a 2015. évi adatokkal módosulnak. A multiplikátor-indexek a 3. fejezet táblázatában találhatók meg.

2.2. A lakosság belföldi turisztikai kiadásai

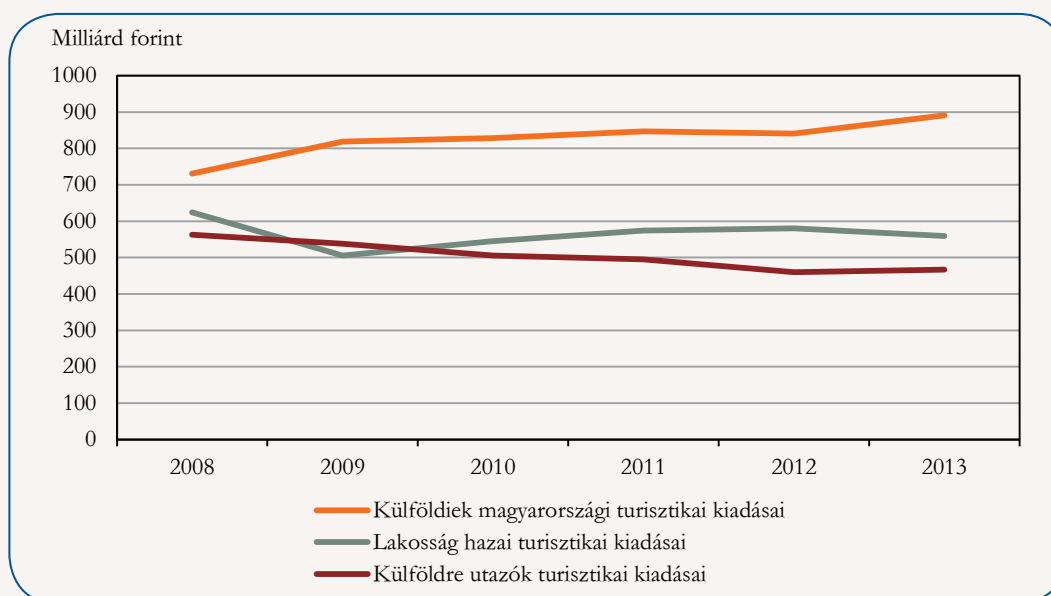
A lakosság **hazai** turisztikai kiadásai két részből tevődnek össze. Egyrészt a rezidensek által megtett belföldi utazások költségeiből, másrészt a külföldi utazásokhoz kapcsolódó országhatáron belüli kiadásaiból. 2013-ban a lakosság 466 milliárd forintot fordított belföldi utazásra, ez az összes belföldi kiadás mintegy 83%-a, a külföldi utazásokhoz köthető 93 milliárd forint határon belüli költségként jelentkezett.

2.3. A külföldre utazók külföldön megvalósult turisztikai kiadásai

2013-ban turisztikai céllal a **külföldre látogatók** 467 milliárd forintot költöttek a határon túl, az összes kiadás 82%-a a többnapos úton részt vevők költsége. A külföldön megvalósult turisztikai kiadások összege folyó áron 1,4%-kal emelkedett az előző évhez viszonyítva. 2013-ban megfordult a válság kezdete óta tartó trend, mely szerint a belföldi költség részben a külföldi rovására nőtt. A többnapos utazások kiadásainak összege elkezdett emelkedni (5,5%-kal), míg az egynaposoké 14%-kal mérséklődött.

1. ábra

Turisztikai kiadások látogatók csoportjai szerint

2.4. A külföldiek és a lakosság hazai turisztikai kiadásai

2013-ban a **külföldiek és a lakosság** hazai turisztikai kiadásainak összege 1450 milliárd forint volt, 2%-kal több, mint a bázisidőszakban. A hazai turisztikai fogyasztás 61%-át a külföldiek adták. A két legjelentősebb szolgáltatás (a szálláshely-szolgáltatás és a vendéglátás) összesített részesedése elérte a kiadások 36%-át, ezen belül a külföldiek kiadásai a jelentősebbek. A turisztikai fogyasztás több mint egytizedét személyszállításra költötték.

2.5. A turizmus és más ágazatok termelési számlái

2013-ban a **turisztikai ágazatok kibocsátása** 3419 milliárd forint volt alapáron, 7,9%-kal magasabb, mint 2012-ben. Az összes folyó termelőfelhasználás (piaci beszerzési áron), azaz a termeléshez felhasznált termékek és szolgáltatások értéke 1861 milliárd forintot tett ki, így a turisztikai ágazatok összes hozzáadott értéke alapáron 1558 milliárd forint volt. A turisztikai ágazatok kibocsátásának aránya az alapáras hazai termelésből 5,6, a hozzáadott értékének aránya a nemzetgazdaság hozzáadott értékéből 6,1% volt.

2.6. Foglalkoztatottság a turizmusra jellemző ágazatokban

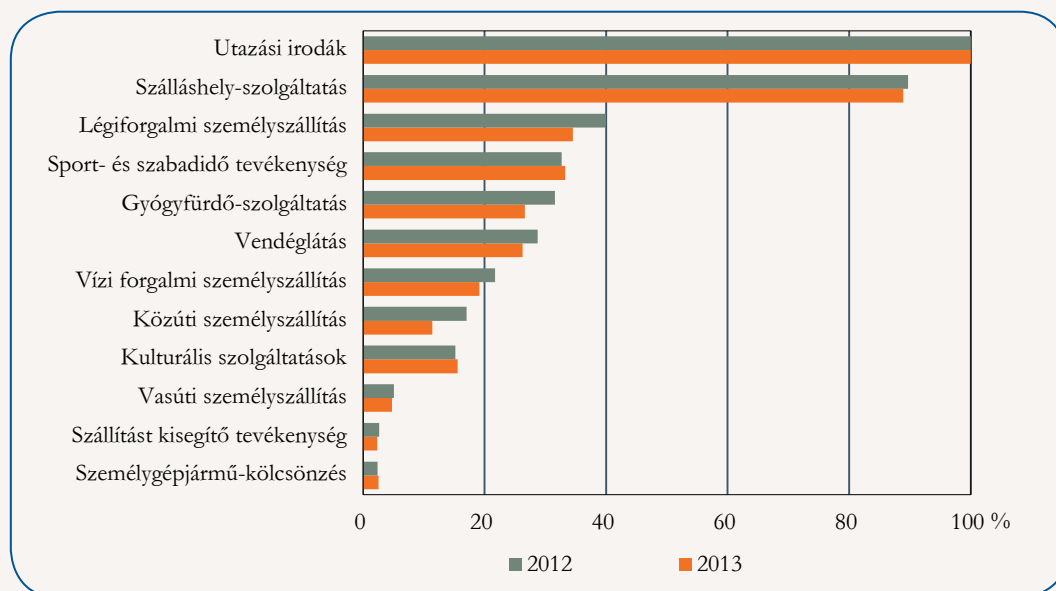
2013-ban a turisztikai ágazatokban betöltött **állások** száma 364 ezer volt, 2,2%-kal meghaladva az előző évit. A foglalkoztatottak 88%-a alkalmazotti státuszban volt, ebből 52%-uk férfi. Ágazati bontás szerint a legtöbben a vendéglátásban dolgoztak (33%).

2.7. Bruttó állóeszköz-felhalmozás a turizmusra jellemző ágazatokban

2013-ban a turisztikai ágazatokban a turisztikai célú **bruttó állóeszköz-felhalmozás** 288 milliárd forintot tett ki, 24%-kal többet folyó áron, mint 2012-ben. A turizmus ágazataira a nemzetgazdaság bruttó állóeszköz-felhalmozásából 4,8% jutott. Az ezer forint egységnyi kibocsátásra jutó állóeszköz-felhalmozás a nemzetgazdaságban 104, a turizmus ágazatban alacsonyabb, 84 forint volt.

2. ábra

A turisták által igénybe vett hányad az egyes turizmus-specifikus tevékenységek teljesítményéből

2.8. A turizmus főbb jellemzői, 2013

2013-ban a turisztikai céllal hazánkba érkező **külföldiek utazásainak** száma nem változott jelentősen az előző évhez képest, 14,8 millió volt. Az egynapos utazások aránya még mindig jelentős (39%), bár számuk 7,5%-kal csökkent, míg a több napra érkezők utazásainak száma 5%-kal nőtt. A turisztikai célú külföldi beutazók 47,4 millió vendégéjszakát töltek hazánkban. Az év során a lakosság 14,3 millió többnapos turisztikai **belföldi utazást** tett, melyek alkalmával 46,6 millió éjszakát töltött a lakóhelyétől távol. Az előző évhez hasonlóan közel 16%-kal kevesebbet utaztak a hazai lakosok, és az eltöltött éjszakák száma is csökkent 13%-kal. 2013-ban a **lakosság** 14,5 millió utazást tett **külföldre**, 5,9%-kal többet, mint az előző évben. A növekedést a többnapos utazások számának jelentős (34%-os) élénkülése okozta, ezáltal a többnapos turisztikai utazások száma 5,8 millió fölé bővült. Az összes utazás kétharmadát kitevő egynapos, éjszakázás nélküli utak száma 8,6 millió alkalom volt, 2012-hez 7,4%-kal kevesebb. 2013-ban a turisztikai célú külföldi látogatók 76%-a szárazföldi (vasúton, buszon, személygépkocsival), 22%-a légi (menetrendszerű és charterjáratokkal), 1%-a belvízi közlekedési eszközzel érkezett. A több napra légi forgalommal érkezők 4,1, a vízi és szárazföldi eszközökkel utazók 3,1%-kal több vendégéjszakát töltek hazánkban.

3. A turisztikai ágazatok teljesítményének hatása a nemzetgazdaság egészére (multiplikátorhatás)

A turizmus-specifikus ágazatok multiplikátorai azt jelzik, hogy egy adott ágazat egységnyi végső felhasználási célú kibocsátása – a termelésbe begyűrűződő kapcsolatok révén – milyen mértékű bruttó kibocsátást generál a gazdaság egészében. A mutató a turizmus-specifikus ágazatok összes tevékenységére vonatkozik, nem kizárólag a turizmusköltséghez köthető tevékenységekre. Ezenkívül van számos olyan, turizmushoz köthető költség is, ami nem ezekhez a specifikus ágazatokhoz kapcsolódik.

1. tábla

Turizmus-specifikus ágazatok multiplikátor-indexei (2010-es ÁKM alapján)

Turisztikai ágazatok	Output multiplikátor ^a
1. Szálláshely-szolgáltatás	1,86
2. Vendéglátás	1,86
3. Helyközi vasúti személyszállítás	1,52
4. Egyéb szárazföldi személyszállítás	1,52
5. Tengeri és belvízi személyszállítás	1,38
6. Légi személyszállítás	1,25
7. Személyszállító eszközök kölcsönzése	1,22
8. Utazásközvetítés, -szervezés, egyéb foglalás	1,32
9. Kulturális szolgáltatások	1,53
10. Sport- és szabadidős tevékenységek	1,76
11. Gyógyfürdő-szolgáltatás	1,35
12. Szállítást kiszolgáló tevékenység	1,49
Összesen	1,61
Foglalkoztatottság	1,32

^a Leontief-inverz módszer alapján.

Az indexek jelentése szerint egy egységnyi szálláshely-szolgáltatás iránti kereslet 1,86 egységnyi bruttó termelést generál a nemzetgazdaságban, ami megegyezik a vendéglátás tovaryűrűző hatásával, és csaknem ekkora a sport- és szabadidős szolgáltatások esetében is. A legkisebb multiplikátorhatás a személyszállító eszközök kölcsönzése és a légi személyszállítás ágazatokban figyelhető meg, ahol egységnyi kereslet csak 1,22, illetve 1,25 termelési egységet eredményez a nemzetgazdaságnak. A turisztikai ágazatok átlagosan 1,61 egységnyi bruttó termelést generáltak 2010-ben.

4. Nemzetközi összehasonlítás

Az Eurostat 2016 decemberében megjelenő kiadványa az EU- és az EFTA-tagállamok turizmus-szatellitszámláit (továbbiakban: tszsz) összegzi. Néhány előzetes adat már rendelkezésre áll. A 18 uniós és a 2 EFTA-tagállam által beküldött adatokból az Eurostat fajlagos mutatókat számít, ezeket rangsorolja és hasonlítja össze.

A tszsz-mutatók 5 országban 2014-re, 7 országban 2013-ra voltak elérhetőek, 4 ország 2012-re, 2 ország 2011-re vonatkozó adatokat küldött be.

A résztvevő országok többsége majdnem teljes táblasorozatot adott át, kétharmaduk rendelkezik a központi 5–6 táblával. Magyarország 43 beküldött mutatóval az élmezőnyben található, csak Szlovákia és Csehország állított elő több mutatót.

2. tábla

A tszsz-táblákban megadott mutatók száma lefedettsége a beküldő országokban

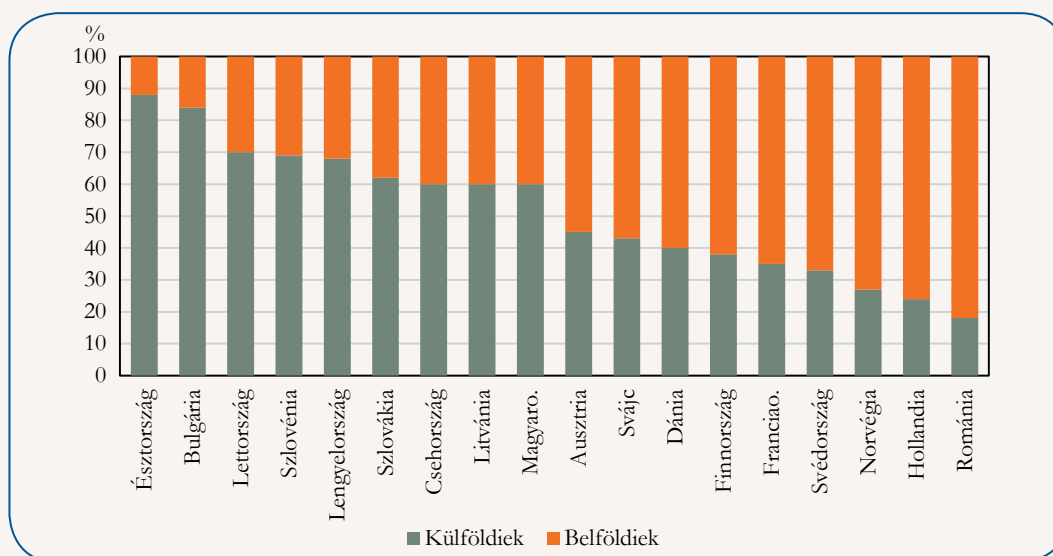
Ország	Beküldött mutatók száma	Tábla sorszama *										Elérhető mutatók aránya, %
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Belgium	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	20
Bulgária	31	3	3	3	4	0	1	0	0	0	17	62
Csehország	44	3	3	3	4	3	7	3	1	0	17	88
Dánia	34	3	3	1	4	3	7	1	0	1	11	68
Észtország	33	3	2	0	5	3	7	1	1	0	11	66
Spanyolország	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	36
Franciaország	27	1	1	1	5	0	1	1	0	0	17	54
Lettország	35	3	3	0	5	3	5	0	0	0	16	70
Litvánia	41	3	3	3	4	3	7	1	0	0	17	82
Magyarország	43	3	3	3	4	3	6	3	1	0	17	86
Hollandia	35	1	1	1	4	3	8	3	0	0	14	70
Ausztria	38	3	3	1	5	3	7	3	0	0	13	76
Lengyelország	32	1	1	1	5	3	6	1	1	0	13	64
Románia	41	3	3	3	5	3	7	3	0	0	14	82
Szlovénia	39	3	3	3	5	3	7	1	0	0	14	78
Szlovákia	46	3	3	3	5	3	7	4	1	0	17	92
Finnország	36	3	3	0	5	3	6	3	0	0	13	72
Svédország	18	1	1	0	4	3	7	2	0	0	0	36
Norvégia	25	1	1	0	4	3	7	1	1	0	7	50
Svájc	27	3	3	1	5	3	3	1	0	0	8	54
Maximum mutatószám	50	3	3	3	5	3	8	4	1	1	18	100

*A táblák megnevezése az 5.3. mellékletben található.

Forrás: Eurostat.

3. ábra

A külföldiek és a belföldi lakosság hazai turisztikai kiadásainak arányai

Forrás: Eurostat.

A külföldiek kiadásainak aránya a belföldiekéhez viszonyítva – a rendelkezésre álló adatok alapján – Észtországban volt a legmagasabb, 80% feletti, Romániában a legkevesebb, 20% alatti. Aránylag

magasnak mondható még a mutató a kelet- és közép-európai országok közül további ötben: Bulgáriában, Lettorszáiban, Lengyelországban, Szlovákiában és Szlovéniában. Magyarországon 61% az arány, ahogy Csehországban és Litvániában is. Dániában, Franciaországban, Hollandiában és a három skandináv államban (Finnország, Svédország és Norvégia) viszont 40% alatti értékek számolhatók ki.

5. Mellékletek

5.1. Összefoglaló adatok

Mutatók	2004	2005	2006	2007	2008 ^a	2009	2010	2011	2012	2013
Külföldiek magyarországi turisztikai kiadásai, milliárd forint	597	636	678	639	731	819	828	847	841	891
Lakosság turisztikai kiadásai, milliárd forint ^b	441	627	400	452	624	506	545	574	580	559
Külföldre utazók turisztikai kiadásai, milliárd forint ^c	578	581	591	708	563	538	506	495	460	467
Magyarországi turisztikai fogyasztás, (1.+2.) milliárd forint	1 038	1 263	1 078	1 091	1 355	1 325	1 373	1 421	1 420	1 450
Összes turisztikai kibocsátás, milliárd forint	1 934	2 235	2 535	2 971	3 007	2 940	2 969	3 183	3 167	3 419
Turisztikai ágazatok összes hozzáadott értéke alapján, milliárd forint	877	978	1 086	1 322	1 241	1 189	1 223	1 333	1 396	1 558
Foglalkoztatottság a turizmusra jellemző ágazatokban, ezer fő ^d	308	303	309	323	333	318	317	331	338	346
Bruttó állóeszköz-felhalmozás a turizmusra jellemző ágazatokban, milliárd forint ^R	423	386	386	401	220	252	241	225	232	288
Turizmusra jell. ágazatok összes kibocsátásának aránya a nemzetgazdaság összeséből, %	4,6	4,9	5,0	5,5	5,4	5,7	5,4	5,5	5,5	5,6
ebből: szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás kibocsátásának az aránya, %	1,4	1,3	1,3	1,3	1,9	2,0	1,9	1,8	1,9	1,9
Turizmusra jellemző ágazatok összes hozzáadott értékének aránya a nemzetgazdaság összeséből, %	5,1	5,2	5,3	6,1	5,5	5,5	5,4	5,6	5,8	6,1
ebből: szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás hozzáadott értékének az aránya, %	1,5	1,4	1,3	1,4	1,7	1,8	1,6	1,6	1,7	1,7
Foglalkoztatottság a turizmusra jellemző ágazatokban a nemzetgazdasághoz képest, %	8,3	7,9	8,0	8,4	8,7	8,6	8,6	9,0	9,2	9,1
Bruttó állóeszköz-felhalmozás a turizmusra jell. ágazatokban a nemzetgazdasághoz képest, %	9,2	7,7	7,5	7,4	3,6	4,3	4,5	4,2	4,3	4,8
Turisztikai fogyasztás aránya a belföldi kínálatban, %	1,8	2,1	1,6	1,3	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7

^a A 2007-ig érvényes turizmus-szatellitszámla elveit felváltotta a 2008-as turizmus-szatellitszámla ajánlott módszertani keret (TSA: RMF 2008). Az új módszertan figyelembe veszi az osztályozási változásokat, valamint beépítette azokat az újdonságokat, amelyeket a tagállamok vetettek fel az első szatellitszámlák bevezetése óta.

^b A 2006. és 2007. évi adat nem tartalmazza az egynapos utazásokat. 2008-tól a 2005. évi arányokat vetítettük ki a nem megfigyelt egynapos utazásokra.

^c 2004-2007-ig a külföldre utazók turisztikai kiadásaiiban szerepelnek a határon belüli és kívüli költsékek, 2008-tól az új módszertan alapján csak a külföldi költsékek.

^d Egyenértékes. Az egyenértékes (teljes munkaidősre átszámított) létszám a referenciaidőszak (jelen esetben egy év) alatt ledolgozott órák számának, illetve ugyanazon időszak alatt a teljes munkaidőben dolgozók által teljesített átlagórászámmal a hányadosa.

5.2. A turisztikai ágazatok kategóriái

Nemzetközileg ajánlott csoportosítások

IRTS / TSA:RMF turisztikai ágazatok	ISIC Rev.4 ^a	NACE Rev.2 (TEÁOR'08) ^b	Leírás (TEÁOR'08)
Nemzetközileg ajánlott csoportosítások			
1. Szálláshely-szolgáltatás ^c	5510 5520 5590	5510 5520 5530 5590	Szállodai szolgáltatás Üdülési, egyéb átmeneti szálláshely-szolgáltatás Kempingszolgáltatás Egyéb szálláshely-szolgáltatás
2. Vendéglátás	5610 5629 5630	5610 5629 5630	Éttermi, mozgó vendéglátás Egyéb vendéglátás Italszolgáltatás
3. Vasúti személyszállítás	4911	4910	Helyközi vasúti személyszállítás
4. Közúti személyszállítás	4922	4932 4939	Taxis személyszállítás Egyéb szárazföldi személyszállítás
5. Vízi forgalmi személyszállítás	5011 5021	5010 5030	Tengeri személyszállítás Belvízi személyszállítás
6. Légiforgalmi személyszállítás	5110	5110	Légi személyszállítás
7. Személygépjármű kölcsönzése	7710	7711 7712	Személygépjármű kölcsönzése Gépjárműkölcsönzés (3,5 tonna fölött)
8. Utazási irodák, utazásszervezői és egyéb foglалási tevékenység	7911 7912 7990	7911 7912 7990	Utazásközvetítés Utazásszervezés Egyéb foglалás
9. Kulturális szolgáltatások	9000 9102 9103	9001 9002 9003 9004 9102 9103 9104	Előadó-művészet Előadó-művészetet kiegészítő tevékenység Alkotóművészet Művészeti létesítmények működtetése Múzeumi tevékenység Történelmi hely, építmény, egyéb látványosság működtetése Növény-, állatkert, természetvédelmi terület működtetése
10. Sport- és szabadidős tevékenység	7721 9200 9311 9321 9329	7721 9200 9311 9313 9321 9329	Szabadidős eszköz, sporteszköz kölcsönzése Szerencsejáték, fogadás Sportlétesítmény működtetése Testedzési szolgáltatás Vidámpark, szórakoztatóipari tevékenység Egyéb szórakoztatás, szabadidős tevékenység
Nemzeti kategóriák			
11. Gyógyfürdő-szolgáltatás		9604 8690	Fizikai közérzetet javító szolgáltatás Egyéb humán-egészségügyi ellátás
12. Szállítást kiegészítő tevékenység		5221 5222 5223	Szárazföldi szállítást kiegészítő szolgáltatás Vízi szállítást kiegészítő szolgáltatás Légi szállítást kiegészítő szolgáltatás

^a Forrás: IRTS 2008 – Draft Compilation Guide (November 2010) – nem publikált.

^b Forrás: fordítókulcs ISIC Rev.4 – NACE Rev.2 (<http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regso.asp?Ci=70>).

^c Második otthonoszlolgáltatás (TEÁOR'08 - 6810, 6820) adat nem érhető el.

5.3. Turizmus-szatellittáblák listája

1. Külföldiek magyarországi turisztikai kiadásai termékenként és a látogatók csoportja szerint
2. A lakosság turisztikai kiadásai a látogatók csoportja szerint
3. Külföldre utazók turisztikai kiadásai a látogatók csoportja szerint
4. A magyarországi turisztikai fogyasztás a látogatók csoportjai szerint
- 5–6. Turizmus és más ágazatok termelési számlái (alapáron)
7. Foglalkoztatottság a turizmusra jellemző ágazatokban
8. Bruttó állóeszköz-felhalmozás a turizmusra jellemző ágazatokban
10. Nem pénzügyi mutatók

5.4. Fogalmak

Turizmus-szatellitszámlák (Tourism Satellite Accounts)

A nemzeti számlák rendszerének egyik szatellitszámlája, összeállításának célja a turizmus keresleti és kínálati oldalának megfigyelése, valamint a turizmusszektor teljesítményének mérése, amellyel hozzájárul a gazdaság egészéhez. A számbavétel kiterjed a látogatók utazáshoz kapcsoló áru- és szolgáltatáskeresletére, a gazdaságon belül a turizmushoz kapcsolódó áru- és szolgáltatáskínálatra, illetőleg a turisztikai kínálat más gazdasági tevékenységekre tovagyűrűző hatására is.

Látogató (Visitor)

Látogató az a személy, aki kevesebb mint 12 hónapot tartózkodik a meglátogatott helyen, és fő úti célja bármely tevékenység, kivéve olyan, amelyért a meglátogatott helyen javadalmazásban részesül. (Az utazó ugyanezt jelenti.)

Turista és egynapos látogató (Tourist and same-day visitor)

A látogató (belföldi vagy külföldi), ha utazása tartalmaz eltöltött vendégéjszakát, turistának minősül (többnapos látogató), különben pedig kirándulónak (egynapos látogató).

Külföldiek magyarországi turizmusa (Inbound tourism)

A nem rezidens látogató magyarországi utazásai, más néven: beutazó turizmus.

Lakossági turizmus (Domestic tourism)

Tartalmazza a rezidens látogató magyarországi utazásait, akár hazai, akár külföldi utazás részeként, más néven: belföldi turizmus.

Külföldre utazók turizmusa (Outbound tourism)

A rezidens látogató Magyarországon kívüli tevékenysége, más néven: kiutazó turizmus.

Magyarországi turizmus (Internal tourism)

Tartalmazza a külföldiek magyarországi utazásait és a lakossági turizmust, vagyis a rezidens és a nem rezidens látogatók tevékenysége Magyarországon, belföldi vagy nemzetközi utazás részeként, más néven: hazai turizmus.

Turisztikai kiadások (Tourism expenditure)

Az az összeg, amelyet fogyasztási cikkek és szolgáltatások beszerzésére, értéktárgyak saját használatba vételére vagy ajándékozásra fizettek ki a turisztikai utazás során. Magában foglalja mind a saját, mind a mások által térített költségeket.

Turisztikai cél (Touristic motivation)

Üdülés, városnézés, természetjárás, rokon, barát meglátogatása, gyógykezelés, egészségmegőrzés, konferencián részvétel, kulturális vagy sportesemény, üzleti út, vadászat, vallási zarándoklat, rendezvény-látogatás vagy egy éven belüli tanulás stb.

Nem turisztikai cél (Non-touristic motivation)

Egy évnél hosszabb idejű tanulás, munkavégzés, napi ingázás, munkába járás.

Turisztikai (közvetlen) hozzáadott érték (Tourism direct gross value added)

Azon turisztikai és kapcsolódó ágazatok által generált hozzáadott érték, amelyek közvetlenül hozzájárulnak a magyarországi turisztikai fogyasztáshoz. A közvetlen kifejezés arra utal, hogy a turizmus-szatellitszámlák csak a hozzáadott értéket mérik (a turisztikai és kapcsolódó ágazatokban) a látogatók fogyasztásának eredményeképp, és figyelmen kívül hagyják a közvetett és az indukált hatást, melyet a fogyasztás generálhat.

Lakosság turisztikai kiadásai (Domestic tourism expenditure)

A hazai látogatók itthoni turisztikai költései mellett tartalmazza a külföldre utazók költését is. A gazdasági haszon nem köthető mindig az utazás alatt látogatott helyhez. Nem minden nemzetközi utazási költség merül fel külföldön, különösképp mivel egy szolgáltatást meg lehet rendelni hazai vagy külföldi cégtől is (pl. nemzetközi szállítási cég, vagy „en route”, azaz úton felmerülő költségek esetén).

Turisztikai fogyasztás (Tourism consumption)

A turisztikai fogyasztás megegyezik a turisztikai kiadással. Tehát az az összeg, amelyet fogyasztási cikkek és szolgáltatások beszerzésére, értékek, tárgyak saját használatba vételére vagy ajándékozásra fizettek ki a turisztikai utazás során, és amely magában foglalja mind a saját, mind a mások által térített költségeket, megfelel azoknak a pénzügyi tranzakcióknak, amelyek tartalmazzák még a második otthon (nyaraló) és a szociális transzferek fogyasztását, illetve más beszámított fogyasztást is.

Magyarországi turisztikai fogyasztás (Internal tourism consumption)

Rezidensek és nem rezidensek turisztikai fogyasztása Magyarországon. A rezidens (lakossági) fogyasztás tartalmazza a háztartások turisztikai fogyasztását és a munkáltatók üzleti útra fordított kiadásait.

Bruttó állóeszköz felhalmozás (Gross fixed capital formation)

A bruttó állóeszköz-felhalmozás a rezidens termelők adott időszak alatti állóeszköz beszerzésének és eladásának egyenlege, plusz a nem termelt állóeszközöknek (pl. föld) a termelő- vagy a gazdasági egységek termelőtevékenységének eredményeként bekövetkező bizonyos értéknövekedése. Az állóeszközökhöz olyan termelt eszközök tartoznak, amelyeket több mint egy éven át használnak a termelésben.

Utazás (Trip)

Személy által megtett út, amely során a személy elindul a szokásos környezetéből egy másik helyre, ameddig vissza nem tér megszokott lakóhelyére. Körutazás esetén az utazás a különböző helyeken tett látogatásokból áll össze. **Turisztikai** célú utazás a látogató által megtett szabadidős és/vagy üzleti céllal tett út. Az **egynapos** utazás olyan út, amely nem tartalmaz vendégéjszakát. A **többnapos turisztikai utazás** magába foglal minimum egy eltöltött vendégéjszakát.

Jelmagyarázat:

- .. = az adat nem ismeretes
- X = a megfigyelt statisztikai jelenség nem fordult elő
- R = Revideált adat.

További információk, adatok (linkek):

Táblák

[Turizmus-szatellitszámlák, 2013](#)

[Tourism satellite accounts, 2013](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789